

***Nacionalni centar za vanjsko
vrednovanje obrazovanja***

Идентификациона
налепница

ПАЖЉИВО НАЛЕПИТИ

ИСТОРИЈА

Празна страница

УПУТСТВА

Пажљиво следите сва упутства.

Не окрећите страницу и не решавајте тест док то не одобри дежурни наставник.

Налепите идентификациону налепницу на све испитне материјале које сте добили у коверти.

Испит траје 90 минута без прекида.

Добро распоредите време како бисте могли решити све задатке.

Испред сваке групе задатака је упутство за њихово решавање.

Пажљиво га прочитајте.

Током писања испита дозвољено је употребљавати хемијску оловку плаве или црне боје.

На листу за одговоре квадратић изабраног одговора обележите знаком X.

Пишите јасно и читко. Нечитљиви одговори бодоваће се са нула (0) бодова.

Када решите тест, проверите одговоре.

Желимо Вам пуно успеха!

Ова испитна књижица има 36 страница, од тога 5 празних.

Начин испуњавања теста

А.	☒
Б.	☐
В.	☐
Г.	☐
Д.	☐

Добро

А.	☐
Б.	☐
В.	☒
Г.	☐
Д.	☐

Лоше

А.	☒
Б.	☐
В.	☒
Г.	☐
Д.	☐

Исправљање
погрешног
уноса

I Задаци вишеструког избора

У следећим задацима између четири понуђена потребно је одабрати један одговор. Одговоре обележите знаком X и обавезно их препишите на лист за одговоре.

1. Којем је добу припадала халштатска култура?

- A. старијем гвозденом добу у Европи
- B. млађем гвозденом добу у Азији
- B. млађем гвозденом добу у Европи
- Г. старијем гвозденом добу у Азији

- A. ☐
- B. ☐
- B. ☐
- Г. ☐

2. Ко је први увео плате за државне службе у античкој Грчкој?

- A. Клистен
- B. Солон
- B. Перикло
- Г. Дракон

- A. ☐
- B. ☐
- B. ☐
- Г. ☐

3. Како се зове египатски бог обнове природе, вегетације и подземног света?

- A. Атон
- B. Хорус
- B. Амон Ра
- Г. Озирис

- A. ☐
- B. ☐
- B. ☐
- Г. ☐

4. Како се назива један од најстаријих грчких записа на хрватским просторима?

- A. Пољички статут
- B. Лумбардска псефизма
- B. Корчулански статут
- Г. Валунска плоча

- A. ☐
- B. ☐
- B. ☐
- Г. ☐

<p>5. Коме се приписује оснивање бискупије у Салони (Солину) у 4. веку?</p> <p>A. св. Дујму Б. св. Мавру В. св. Квирину Г. св. Анастасију</p>	<p>A. ☐ Б. ☐ В. ☐ Г. ☐</p>
<p>6. Која је била основна функција Кинеског зида?</p> <p>A. заштита од продора монголских племена Б. означавање граница Кинеског царства В. саобраћајно повезивање рубних делова Царства Г. уздизање царског култа</p>	<p>A. ☐ Б. ☐ В. ☐ Г. ☐</p>
<p>7. За време владавине којег цара, према делу Константина VII Порфирогенита, су се Хрвати досељавали на данашње хрватске просторе?</p> <p>A. Јустинијана I Б. Ираклија В. Василија Г. Константина VII</p>	<p>A. ☐ Б. ☐ В. ☐ Г. ☐</p>
<p>8. Који су први хрватски градови на источној обали Јадрана?</p> <p>A. Задар и Сплит Б. Трогир и Нин В. Шибеник и Биоград Г. Омиш и Дубровник</p>	<p>A. ☐ Б. ☐ В. ☐ Г. ☐</p>
<p>9. Ко је био први владар персоналне уније Хрватске и Угарске?</p> <p>A. Ладислав Б. Коломан В. Андрија I Г. Бела IV</p>	<p>A. ☐ Б. ☐ В. ☐ Г. ☐</p>

<p>10. Која је хрватска племићка породица помогла долазак династије Анжујаца на хрватско-угарски престо?</p> <p>A. Качићи B. Нелипићи B. Шубићи Г. Горјански</p>	<p>A. ☐ B. ☐ B. ☐ Г. ☐</p>	
<p>11. Под чијом су се влашћу налазили приобални делови Истре у развијеном средњем веку?</p> <p>A. Византијског царства B. Хабсбуршке монархије B. Млетачке републике Г. Хрватско-угарског Краљевства</p>	<p>A. ☐ B. ☐ B. ☐ Г. ☐</p>	
<p>12. Што је узроковало највећу депопулацију Европе у развијеном средњем веку?</p> <p>A. продор Татара B. епидемија куге B. крсташки ратови Г. неродне године</p>	<p>A. ☐ B. ☐ B. ☐ Г. ☐</p>	
<p>13. Пажљиво погледајте слику.</p> <p>У ком су периоду византијске историје овакве свете слике биле забрањиване?</p> <p>A. велике шизме B. реконквисте B. аријанства Г. иконоклазма</p>		<p>A. ☐ B. ☐ B. ☐ Г. ☐</p>
<div style="text-align: right;"> <p>01</p> </div>		

<p>14. Која је држава ослобођена од турске власти Битком код Наварина 1827. године?</p> <p>А. Бугарска Б. Грчка В. Србија Г. Румунија</p>	<p>А. ☐</p> <p>Б. ☐</p> <p>В. ☐</p> <p>Г. ☐</p>
<p>15. Који је хрватски бан први прекинуо све везе са Угарском?</p> <p>А. Јосир Јелачић Б. Фрањо Халлер В. Максимилијан Врховац Г. Иван Драшковић</p>	<p>А. ☐</p> <p>Б. ☐</p> <p>В. ☐</p> <p>Г. ☐</p>
<p>16. Коју политичку мисао заговара Монтескје у делу Дух закона?</p> <p>А. апсолутистичку монархију Б. власт парламента В. троеобу власти Г. суверенитет народа</p>	<p>А. ☐</p> <p>Б. ☐</p> <p>В. ☐</p> <p>Г. ☐</p>
<p>17. Како је завршио сукоб између мађарона и народњака 1845. године?</p> <p>А. победом народњака Б. избором Фрање Халлера за бана В. забраном илирског имена Г. јулским жртвама</p>	<p>А. ☐</p> <p>Б. ☐</p> <p>В. ☐</p> <p>Г. ☐</p>
<p>18. Шта је обновила Марија Терезија у Хрватској и Славонији 1745. године?</p> <p>А. судски систем Б. жупанијски систем В. војнички систем Г. парламентарни систем</p>	<p>А. ☐</p> <p>Б. ☐</p> <p>В. ☐</p> <p>Г. ☐</p>

123456-99-99

<p>19. Шта је био повод Рату за независност Сједињених Америчких Држава?</p> <p>А. Бостонска чајанка Б. изгласавање Устава САД-а В. прихватање Декларације независности Г. избор Џорџа Вашингтона за председника</p>	<p>А. ☐ Б. ☐ В. ☐ Г. ☐</p>
<p>20. Чија је власт успостављена на хрватским просторима јужно од Саве одредбама мира у Шенбруну?</p> <p>А. аустријска власт Б. млетачка власт В. османлијска власт Г. француска власт</p>	<p>А. ☐ Б. ☐ В. ☐ Г. ☐</p>
<div data-bbox="1295 1975 1449 2078"></div> <div data-bbox="1409 2074 1452 2107">01</div>	

II Задачи допуњавања

У следећим задацима допуните реченице уписивањем појмова који недостају.
Одговоре упишите на предвиђено место у испитној књижици.
Не попуњавајте простор за бодовање.

21. Панонију је на четири подручја поделио римски цар

_____.

0 ☐

1 ☐

бод

22. Најпознатија енеолитска или бакарнодобска култура на подручју данашње

Хрватске је _____ култура.

0 ☐

1 ☐

бод

23. Најстарији народ Индије били су _____.

0 ☐

1 ☐

бод

24. Култура настала прожимањем грчко-македонске културе с оријенталним

културама у 3. веку пре нове ере назива се _____.

0 ☐

1 ☐

бод

<p>25. Манастир Св. Петра у Рижиницама покрај Клиса Трпимир је дао изградити за монашки ред _____.</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>26. Вођа народног устанка против Османлија на подручју Славоније у Великом ослободилачком рату (1683 – 1699) био је _____.</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>27. У преносу индијског бројчаног система у Европу у средњем веку посредовали су _____.</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>28. Противцарски устанак у Русији 1825. године подигли су устаници познати под именом _____.</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>29. Најбројнији народ којег су Хабсбурговци у 18. веку систематски насељавали у Славонији били су _____.</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<div style="text-align: right;"> <p>02</p> </div>	

30. Врхунац хрватског народног препорода у културном смислу је 1842. година
када је основано културно друштво _____.

0

1

бод

III Задаци вишеструког избора

У седећим задацима између четири понуђена требате одабрати један одговор. Одговоре обележите знаком X и обавезно их препишите на лист за одговоре.

31. Одаберите тачан редослед појаве првих типова људи (хоминида).

- A.** аустралопитек → хомо еректус → неандерталац → кромањонац
- Б.** аустралопитек → хомо еректус → кромањонац → неандерталац
- В.** аустралопитек → неандерталац → хомоеректус → кромањонац
- Г.** хомоеректус → аустралопитек → неандерталац → кромањонац

- A.** ☐
- Б.** ☐
- В.** ☐
- Г.** ☐

32. Одаберите тачан редослед појаве племена на просторима античке Грчке.

- A.** Минојци → Ахајци → Пелазги → Дорци
- Б.** Пелазги → Дорци → Минојци → Ахајци
- В.** Пелазги → Минојци → Ахајци → Дорци
- Г.** Пелазги → Ахајци → Минојци → Дорци

- A.** ☐
- Б.** ☐
- В.** ☐
- Г.** ☐

33. Одаберите тачан редослед династија које су владале хрватским земљама.

- A.** Арпадовићи → Луксембурговци → Анжујци → Хабсбурговци
- Б.** Анжујци → Луксембурговци → Арпадовићи → Хабсбурговци
- В.** Арпадовићи → Анжујци → Луксембурговци → Хабсбурговци
- Г.** Луксембурговци → Хабсбурговци → Анжујци → Арпадовићи

- A.** ☐
- Б.** ☐
- В.** ☐
- Г.** ☐

34. Одаберите тачан редослед битака које су Хрвати водили против Османлија.

- A.** Крбавска битка → Мохачка битка → Битка код Сигета → Битка код Сиска
- Б.** Мохачка битка → Битка код Сигета → Крбавска битка → Битка код Сиска
- В.** Битка код Сигета → Крбавска битка → Битка код Сиска → Мохачка битка
- Г.** Крбавска битка → Битка код Сигета → Мохачка битка → Битка код Сиска

- A.** ☐
- Б.** ☐
- В.** ☐
- Г.** ☐

35. Одаберите тачан редослед развоја нововековне привреде.

- A.** велика географска открића → прилив племенитих метала → револуција цена → ранокапиталистичка производња
- Б.** велика географска открића → револуција цена → прилив племенитих метала → ранокапиталистичка производња
- В.** велика географска открића → ранокапиталистичка производња → прилив племенитих метала → револуција цена
- Г.** прилив племенитих метала → велика географска открића → револуција цена → ранокапиталистичка производња

- A.** ☐
- Б.** ☐
- В.** ☐
- Г.** ☐

36. Одаберите тачан редослед сукоба у 18. веку.

- A.** Рат за шпанску баштину → Рат за аустријско наследство → Рат за независност САД-а → Седмогодишњи рат
- Б.** Рат за шпанску баштину → Рат за независност САД-а → Рат за аустријско наследство → Седмогодишњи рат
- В.** Рат за шпанску баштину → Рат за аустријско наследство → Седмогодишњи рат → Рат за независност САД-а
- Г.** Рат за независност САД-а → Рат за шпанску баштину → Рат за аустријско наследство → Седмогодишњи рат

- A.** ☐
- Б.** ☐
- В.** ☐
- Г.** ☐

37. Одаберите тачан редослед наведених цркава према вековима изградње.

- A. Св. криж у Нину → Св. Јаков у Шибенику → Св. Стошија у Задру →
Св. Марија Сњежна у Белцу
- B. Св. Стошија у Задру → Св. криж у Нину → Св. Марија Сњежна у Белцу →
Св. Јаков у Шибенику
- C. Св. криж у Нину → Св. Стошија у Задру → Св. Јаков у Шибенику →
Св. Марија Сњежна у Белцу
- D. Св. Јаков у Шибенику → Св. криж у Нину → Св. Марија Сњежна у Белцу →
Св. Стошија у Задру

A.

☐

Б.

☐

В.

☐

Г.

☐

IV Задаци повезивања и сређивања

У следећим задацима свакој честици питања означеној бројем придружите одговарајућу честицу одговора означену словом.
Одговоре облежите знаком X и обавезно их препишите на лист за одговоре.

38. Споменицима приказаним на сликама од 1. до 4. придружите народе који су их изградили.

1.

2.

3.

4.

- A. Сумерци
- Б. Египћани
- В. Римљани
- Г. Калдејци
- Д. Етрурчани
- Ћ. Грци

A. Б. В. Г. Д. Ћ.

1.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
2.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
3.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
4.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

39. Богињама придружите културе у којима су поштоване.

1. Јунона
2. Изиде
3. Хера
4. Иштар

- А.** римска култура
Б. феничанска култура
В. грчка култура
Г. месопотамска култура
Д. илирска култура
Ђ. египатска култура

	А.	Б.	В.	Г.	Д.	Ђ.
1.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
2.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
3.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
4.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

40. Научницима придружите њихова открића.

1. Жан Франсоа Шамполион
2. Хајнрих Шлиман
3. Михаел Вентрис
4. Артур Еванс

- А.** дешифровао линеарно Б писмо
Б. истражио налазиште неандерталца у Крапини
В. открио минојску (критску) цивилизацију
Г. дешифровао египатске хијероглифе
Д. открио Троју и Микену
Ђ. открио Тутанкамонову гробницу

	А.	Б.	В.	Г.	Д.	Ђ.
1.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
2.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
3.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
4.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

41. Престоницама придружите владаре.

- 1. Нинива
- 2. Јерусалим
- 3. Персеполис
- 4. Вавилон

- А. Хамураби
- Б. Давид
- В. Рамзес II
- Г. Кир II
- Д. Асурбанипал
- Ђ. Дарије I

А. Б. В. Г. Д. Ђ.

1.					
2.					
3.					
4.					

42. Историографима придружите припадајућа дела.

- 1. Тит Ливије
- 2. Павао Ритер Витезовић
- 3. Константин VII Порфирогенит
- 4. Аинхард

- А. Од оснивања Града
- Б. Германиа
- В. Биографија Карла Великог
- Г. Пелопонески рат
- Д. О управљању Царством
- Ђ. Оживела Хрватска

А. Б. В. Г. Д. Ђ.

1.					
2.					
3.					
4.					

43. Владарима династије Арпадовић придружите обележја њихове владавине.

1. Андрија II
2. Бела IV
3. Андрија III
4. Ладислав

- А.** основао загребачку бискупију
Б. први примио хришћанство
В. сукобио се с Татарима
Г. крунисан као последњи Арпадовић
Д. дао привилегије нижем племству
Ђ. сукобио се с Османлијама

	А.	Б.	В.	Г.	Д.	Ђ.
1.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
2.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
3.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
4.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

44. Називима средњовековних пореза придружите њихова значења.

1. куновина
2. десетина
3. дика
4. данак у крви

- А.** порез на занат
Б. порез на трговину
В. ратни порез
Г. порез на превоз
Д. црквени порез
Ђ. државни порез у Славонији

	А.	Б.	В.	Г.	Д.	Ђ.
1.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
2.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
3.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
4.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

45. Политичким институцијама придружите државе у којима делују.

1. Парламент
2. Државни сталези
3. Дума
4. Сејм

- A.** Свето римско царство немачке народности
Б. Млетачка република
В. Енглеска
Г. Пољско-литванска унија
Д. Француска
Ђ. Русија

	A.	Б.	В.	Г.	Д.	Ђ.
1.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
2.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
3.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
4.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

46. Проучите географску карту Европе.

Просторима који су на географској карти означени бројевима придружите имена верских покрета и редова који су на тим просторима деловали.

- A.** хусити
Б. бенедиктинци
В. темплари
Г. катари/албигенци
Д. теутонци
Ђ. патарени

	A.	Б.	В.	Г.	Д.	Ђ.
1.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
2.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
3.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
4.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

47. Документима придружите њихова значења.

1. Декларација о правима
2. Декларација независности
3. Декларација о правима човека и грађанина
4. Велика повеља слобода

- А.** успостава Сједињених Америчких Држава
Б. тековина Француске револуције
В. почеци парламентаризма у Енглеској
Г. победа парламентаризма у Енглеској
Д. тековина Јулске револуције
Ђ. победа парламентаризма у Низоземској

	А.	Б.	В.	Г.	Д.	Ђ.
1.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
2.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
3.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
4.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

48. Мислиоцима придружите њихова учења.

1. Френсис Квеснај
2. Џон Лок
3. Денис Дидро
4. Рене Декарт

- А.** рационализам
Б. физиократизам
В. идеализам
Г. енциклопедизам
Д. емпиризам
Ђ. сензуализам

	А.	Б.	В.	Г.	Д.	Ђ.
1.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
2.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
3.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
4.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

123456-99-99

49. Ауторима придружите њихова дела.

1. Људевит Гај
2. Јосип Кушевић
3. Павао Штос
4. Јанко Драшковић

- А.** Дисертација
Б. Ђулабије
В. О муниципалним правима и статутима краљевина Далмације, Хрватске и Славоније
Г. Кип домовине у почетку лета 1830.
Д. Кратка основа хрватско-славенскога правописања
Ђ. Јуран и Софија

	А.	Б.	В.	Г.	Д.	Ђ.
1.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
2.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
3.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
4.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

50. Владарима придружите њихове одлуке.

1. Јосиф II
2. Марија Терезија
3. Наполеон
4. Фрањо Јосиф I

- А.** успостава верске толеранције
Б. сједињење хрватских земаља
В. успостава Хрватског краљевског већа
Г. оснивање илирских провинција
Д. забрана хрватског имена
Ђ. доношење Октоисаног устава

	А.	Б.	В.	Г.	Д.	Ђ.
1.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
2.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
3.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
4.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

V Задаци кратких одговора

У следећим задацима проучите историјске изворе и одговорите на постављена питања. Одговоре упишите на предвиђено место у испитној књижици. Не попуњавајте простор за бодовање.

51. Пажљиво погледајте слике у прилогу и одговорите на постављена питања.

51.1. Како се назива предмет који је приказан на слици?

---

0 ☐
1 ☐

бод

51.2. О чему тај материјални извор сведочи?

---

0 ☐
1 ☐

бод

123456-99-99

51.3. Одредите време (годину) тога догађаја.

_____

0

☐

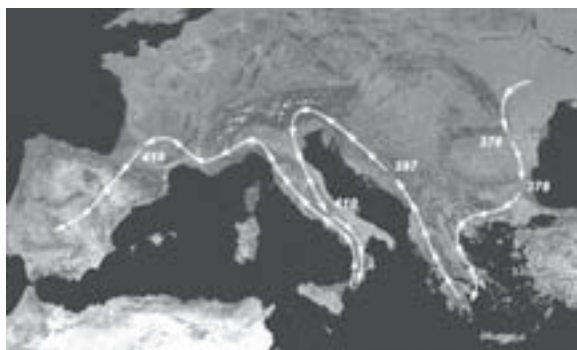
1

☐

бод

52. Проучите историјску карту која приказује кретање једног германског народа током велике сеобе народа и одговорите на постављена питања.

52.1. Који се германски народ кретао овим правцима за време Велике сеобе народа?

---

0 ☐
1 ☐

бод

52.2. Који су град опљачкали и разорили 410. године?

---

0 ☐
1 ☐

бод

52.3. Како се зове краљевство које су формирали на Пиринејском полуострву?

---

0 ☐
1 ☐

бод

- 53.** Слика приказује учеснике маратона у једном хрватском граду из 2008. године.
Одговорите на постављена питања.

- 53.1.** По ком је познатом историјском догађају названа ова атлетска дисциплина?

---

0 ☐
1 ☐

бод

- 53.2.** Током којег рата се догодио тај историјски догађај?

---

0 ☐
1 ☐

бод

- 53.3.** Који полис доживљава своје златно доба након ових ратова?

---

0 ☐
1 ☐

бод

54. Пажљиво прочитајте оригинални текст и одговорите на постављена питања.

„Ја дођох пред вас, свијетли кнезови и славна господо, да вам живом ријечи навијестим колика погибелъ пријети од Турчина најприје Хрватској, а затим преко ње и вашим земљама у сусједству Хрватске, и да вас особито на то сјетим да је Хрватска штит и врата кршћанства. Зато вас молим на име све Хрватске, паче на име већ свег кршћанства, да већ једном дате помоћ тој земљи, која, чему нема другдје примјера, сама одбија турске навале све од оног дана кад је Цариград пао.”

54.1. О којем проблему Хрватске говори овај текст?

---

0 ☐
1 ☐

бод

54.2. Коју је улогу имала Хрватска у тим временима?

---

0 ☐
1 ☐

бод

54.3. Ко је аутор овог говора?

---

0 ☐
1 ☐

бод

55. Пажљиво проучите слике у прилогу и одговорите на постављена питања.

55.1. Како се зову овакви споменици?

---

0 ☐
1 ☐

бод

55.2. Која је била њихова функција?

---

0 ☐
1 ☐

бод

55.3. С појавом којег народа на хрватским просторима престаје подизање оваквих споменика?

---

0 ☐
1 ☐

бод

56. Пажљиво прочитајте оригинални текст и одговорите на постављена питања.

„Ја Коломан краљ Угарске, Хрватске и Далмације, обећавам под заклетвом на свети крст вама Трогиранима, мојим вјерним грађанима, тврди мир: мени и сину моме или насљедницима мојим да не будете обавезни на данак. Бискупа пак или кнеза, кога буде клер и народ изабрао, потврдит ћу; и допустит ћу, да се служе законом од старине утврђеним, осим да од прихода луке од странаца треба да има краљ два дијела, трећи пак кнез градски, а десетину бискуп. А у граду не ћу допустити да станује ниједан од Мађара или странаца, осим кога зажели ваша љубав. А кад будем до вас едошао имајући да се круним или желећи да с вама расправљам државне послове, ником од грађана не ће се наносити сила над њиховим домовима, осим кога буде примила ваша љубав.”

56.1. Ко према овим повластицама бира трогирског кнеза?

---

0 ☐
1 ☐

бод

56.2. Коме су и колико давања требали давати?

---

0 ☐
1 ☐

бод

56.3. О којим друштвеним односима сведочи овај оригинални текст?

---

0 ☐
1 ☐

бод

57. Пажљиво прочитајте оригинални текст и одговорите на постављена питања.

„Пишем Вам ово писмо како бисте дознали како сам за 33 дана дошао до Индија флотом коју су ми дали пресвијетли Краљ и Краљица, наши суверени, гдје сам нашао много густо насељених отока над којим сам свима без отпора успоставио власт у име Њихових Висости, прокламацијом и развијањем краљевског стијега. Првом отоку којег сам пронашао дао сам име Сан Салвадор, за сјећање Његовој Висости...”

57.1. О ком је важном открићу реч?

0

☐

1

☐

бод

57.2. Ко је аутор овог оригиналног текста?

0

☐

1

☐

бод

57.3. Које се године догодило то откриће?

0

☐

1

☐

бод

58. Пажљиво прочитајте оригинални текст и одговорите на постављена питања.

„Чл. 1.

Дубровачка влада и Сенат се распуштају.

Чл. 2.

Садашњи се грађански и кривични судови распуштају.

Чл. 3.

Управа земље повјерава се засада и провизорно господину Бруеру, францускоме конзулу.

Чл. 4.

Управне власти разнијех дијелова Дубровачке Државе остају засада, како су.

Чл. 5. Грађанске ће спорове рјешавати суд,...

58.1. Ко је донео ове наредбе?

0

☐

1

☐

бод

58.2. Када престаје постојати та држава?

0

☐

1

☐

бод

58.3. Под чију власт тада долази?

0

☐

1

☐

бод

123456-99-99

59. Пажљиво прочитајте део изворног текста из дела „О муниципалним правима и статутима краљевина Далмације, Хрватске и Славоније” из 1832. године.

Након тога одговорите на постављена питања.

- „1. Краљевина далматинско-хрватско-славонска сматра се као посебан дио круне угарске, те се као таква по својих посебних законих и обичајих управља...
2. На челу троједне краљевине стоји за краљем само бан, који је код нас вршио толику, дапаче и већу власт него палатин у Угарској.....
3. Бан не управља троједном краљевином самовластно него с њезиним сабором...
4. Сабор троједне краљевине властан је био стварати посебне законе за своје потребе и подносио јих непосредно краљу за санкцију... (...)
11. Хрватска је својом инсурекцијом и војском сама управљала...
13. Троједна краљевина је сама одлучивала у послових вјере...
14. Троједна краљевина одређивала је, који језик да буде у њој службени.”

59.1. Ко је био на челу „троједне краљевине”?

---

0 ☐
1 ☐

бод

59.2. Набројте послове у којима је „троједна краљевина” била аутономна.

---

0 ☐
1 ☐

бод

59.3. Која је надлежност Сабора?

---

0 ☐
1 ☐

бод

60. Пажљиво прочитајте оригинални текст и одговорите на постављена питања.

„Њихова величанства цар аустријски, краљ пруски и цар руски... очитују свечано, да ово дјело нема друге сврхе, него да пред свијетом објави чврсту и сталну одлуку њихову, да ће у владању њихову, било у управи њихових држава, у свакој за се, или у њиховим политичким односима према свакој другој влади правилом бити заповиједи те свете вјере, заповиједи праведности, милосрђа и мира; не ће се само тога држати у приватном животу, него напротив треба да оне утјечу изравно на одлуке владара, и да управљају све кораке њихове као једино средство, које може уредбе људске усталити, а доскочити несавршености њиховој. ”

60.1. О којем је савезу реч?

---

0 ☐
1 ☐

бод

60.2. Које је године формиран тај савез?

---

0 ☐
1 ☐

бод

60.3. Против каквих је покрета био усмерен тај савез?

---

0 ☐
1 ☐

бод

Празна страница

Празна страница

Празна страница

Празна страница

